

**EGY SZIKRA A FIATAL FELNŐTT TEHETSÉGEK ÉS
AZ IDŐS EMBEREK KÖZÖTT CÍMŰ PROJEKT BEMUTATÁSA¹**

**INTRODUCING THE PROJECT ENTITLED *EGY SZIKRA A FIATAL FEL-
NŐTT TEHETSÉGEK ÉS AZ IDŐS EMBEREK KÖZÖTT* ('A SPARK BET-
WEEN YOUNG ADULT TALENTS AND ELDERLY PEOPLE')**

BARTÓK BOGLÁRKA²

Az írás célja az *Egy szikra a fiatal felnőtt tehetségek és az idős emberek között* című projekt bemutatása. A projekt keretén belül az idősek és a fiatalok kapcsolatba kerültek, több műhely munkájában (hálózat-építő, életutak és élménynapok) vehettek közösen részt. A projekt célja az intergenerációs kapcsolatteremtés volt, mely sikeresen létrejött. A közösen szerzett élményeket, eredményeket az érdeklődők CD-n, illetve kötetben is elérhetik.

Kulcsszavak: Szikra projekt, generációk közötti kommunikáció

The aim of the paper is to introduce a Hungarian project concerned with intergenerational communication. In the project, elderly and younger people had the chance to talk with each other in different workshops, e.g. networking, sharing lifelong experience and attending conferences. Getting in touch with each other was the aim of the project, which was successfully achieved. After the project, a CD and a booklet were produced as results.

Keywords: Szikra project, communication between generations

BEVEZETÉS

Írásomban bemutatom az *Egy szikra a fiatal felnőtt tehetségek és az idős emberek között* című projektet és annak 2016. május 31-én megrendezett *Egy szikra egy életen át* elnevezésű zárórendezvényét, melyen a Szikra Alapítvány (elnök: Papp Mónika) és a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Modern Filológiai Intézete közösen dolgozott. A programban a megyében élő idős emberek és a kar hallgatói vettek részt. A projektben három nagyobb feladat közül választhattak a diákok. Az egyik ilyen feladat interjúknak és azok leíratainak elkészítése volt. Az interjúk rendkívül átfogó témaköröket érintettek, az interjúalany életének bizonyos momentumaiba kaphattunk betekintést. Az élet több területéről tehettek fel kérdéseket a hallgatók, pl. gyermekkor, mindennapok, munka, szerelem stb. Egyetlen kérdés minden interjúban elhangzott: a hallgatóknak meg kellett kérdezniük, hogy mit gondolnak az

¹ A kutató munka a Miskolci Egyetem stratégiai kutatási területén működő Mechatronikai és Logisztikai Kiválósági Központ keretében valósult meg. This research was (partially) carried out in the framework of the Center of Excellence of Mechatronics and Logistics at the University of Miskolc.

² **BARTÓK Boglárka**
hallgató
Miskolci Egyetem BTK Modern Filológiai Intézet
Fordító és tolmács MA program
3515 Miskolc-Egyetemváros
b.bogca@gmail.com

idősek, milyenek a mai fiatalok, mit üzennek nekik. Az interjúk során a hallgatók diktafonra vették az egész beszélgetést az idősekkel. A leiratok elkészítésekor pedig a nevetést, kisebb szüneteket is jelölték a szövegekben.

1. A PROJEKTRŐL

Az Egy Szikra a fiatal felnőtt tehetségek és az idős emberek között című projekten belül három fő feladatot láthattak el önkéntes munkaként a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának vállalkozó szellemű hallgatói: hálózátépítés (fordítói munka), interjúk és leiratok készítése, valamint moderátori pozíció betöltése. Ahogy a projekt neve is mutatja, a három feladat közös eleme az volt, hogy az idős emberek és a fiatalok kapcsolatot létesítsenek egymással.

1.1. Hálózátépítő műhely

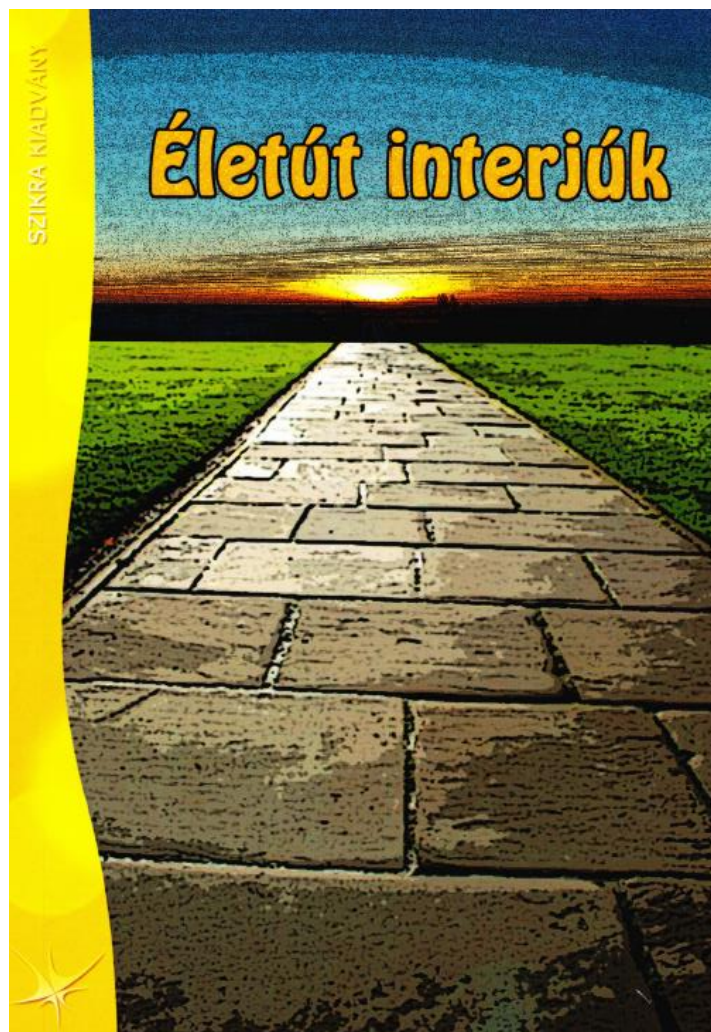
A Hálózátépítő műhelyben a harmadik kor olyan külföldi egyetemeit kellett megkeresniük a hallgatóknak, ahol a miskolci Szépkorúak Akadémiájához hasonló szervezet működik. Miután a hallgatók kiválasztották a harmadik kor adott egyetemét, össze kellett gyűjteniük róla minél több információt, melyet egy előre elkészített adattáblázatba vittek fel. A táblázat részeit idegen nyelvre kellett lefordítani, a gyűjtemény sokszínűségét mutatja, hogy a magyar mellett angol és német nyelvű információ is található az adott egyetemről, néhány intézményről pedig francia és orosz fordítás is született. A Hálózátépítő műhelyben részt vevő hallgatók a kutatás kihívásaival és idegen nyelvi ismereteik gyakorlásával gazdagodtak a projekt során. Az összegyűjtött adatbázist CD-n adta ki a Szikra Alapítvány.

1.2. Életutak műhely

Az Életutak műhely keretein belül az idősek és a fiatalok megismerkedhettek egymással a közös interjúkészítés során. Az interjú kérdéseit a fiatalok tették fel, az idősek pedig válaszoltak a kérdéseikre. A projekt vezetői előzetesen összeállítottak néhány segítő témakört, melyet az interjú alanyai és készítői egyaránt megismerhettek a beszélgetés előtt. Így több interjúalany már felkészülten érkezett a találkozásra, valamint néhány esetben a szépkorú interjúalanyok azt is sugallták, hogy van olyan témakör, melyről nagyon szívesen beszélnének, van róla érdekes történetük. Az interjúk készítésének az volt a célja, hogy összegezze az idős emberek élettapasztalatát. A segítő témakörök is eköré épültek, az élet minden területét érintették, tartalmaztak kérdést a gyermekkorról, családról, munkahelyről, jövőképről és a modern informatikai eszközökkel való kapcsolatukról is. Az idősek azért szerették ezt a műhelyt, mert többük esetében az interjúkészítés helyszíne otthonos közeg volt, például általuk látogatott nyugdíjas klub, ahol meg tudták mutatni a hallgatóknak az eredményeiket, mindennapjaikat, életüket. A hallgatók többféle tudással gyarapodhattak: ilyen volt az interjú- és leiratkészítői készségek fejlesztése, valamint a megosztott élettapasztalat hasznosítása.

1.3. Élménynapok műhely

Az Élménynapok műhely keretein belül különböző előadásokat hallgathattak meg az érdeklődő idősek olyan, számukra fontos témákról, mint például az aktív időskorról vagy az egészségmegőrzésről. A hallgatók azzal járultak hozzá az előadások sikeréhez, hogy moderátorként segítették az eseményt. Bemutatták az előadót, vezették a kérdésszekciót, gördülékenyebbé tették az előadásokat.

1. ábra
Az *Életút interjúk* borítója

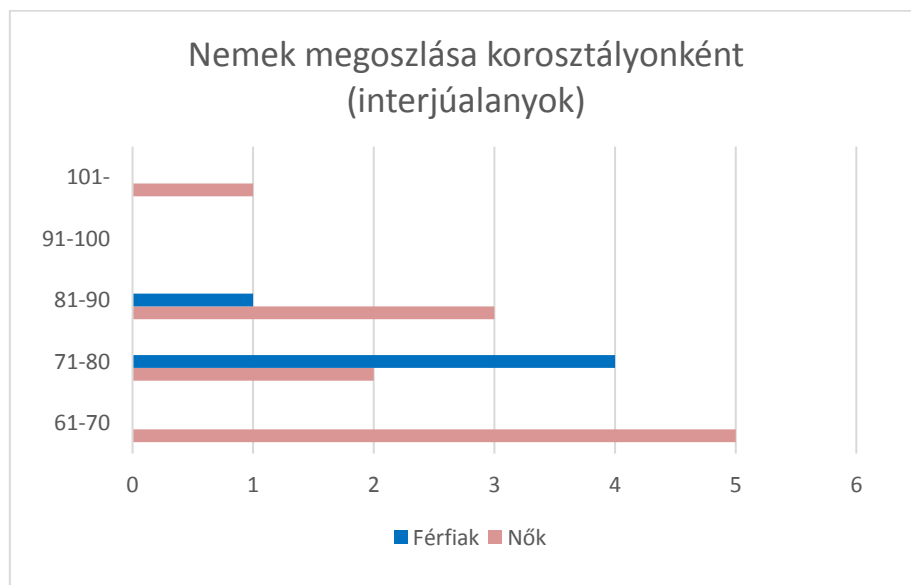
1.4. Zárókonferencia: Egy Szikra generációkon át

Az *Egy Szikra a fiatal felnőtt tehetségek és az idős emberek között* nevű projekt 2016 januárja és májusa között zajlott. A Miskolci Egyetem BTK Modern Filológiai Intézetében működő Nyelv és Kommunikáció Kutatócsoport, a Harmadik Kor Egyeteme Miskolc Alapítvány és a Szikra Alapítvány május végén egy zárókonferenciát rendezett, melynek helyszíne a Miskolci Egyetem volt. A konferencián a projekt szakmai eredményeit Papp Mónika mutatta be, a kész anyagokat, gyűjteményeket a Szikra Alapítvány munkatársai, Garbóczy Levente és Szele Zsolt ismertették. A generációk közötti tudástranszfer jelentőségéről Dr. habil. Dobos Csilla tartott előadást. A harmadik kor egyetemeinek hálózatépítéséről Dr. Dobos László, a Harmadik Kor Egyeteme Miskolc Alapítvány Kuratóriumának elnöke és a Miskolci Egyetem

BTK hallgatói beszéltek. A zárórendezvényen részt vevő közönség minden műhelyt megismerhetett, egy-egy műhelyről a programban részt vevő hallgatók tartottak beszámolót, Szijjártó Leticia a Hálózatépítő műhelyről, Ferencsik Marcell és dr. Veress László Viktor az Életutak műhelyről, az Élménynap műhelyről pedig a jelen írás szerzője tartott előadást. A műhely munkájába bekapcsolódó idősök is készülhettek rövid beszámolóval, Czákó Lászlóné az Élménynap műhelyről beszélt, Greutter Zoltánné pedig az Életutak műhelyről, arról, hogy milyen volt interjúalanyok lenni. A közönséget pedig a program egészében részt vevő idősök, hallgatók és a Bölcsészettudományi Kar oktatói és érdeklődő hallgatói képezték.

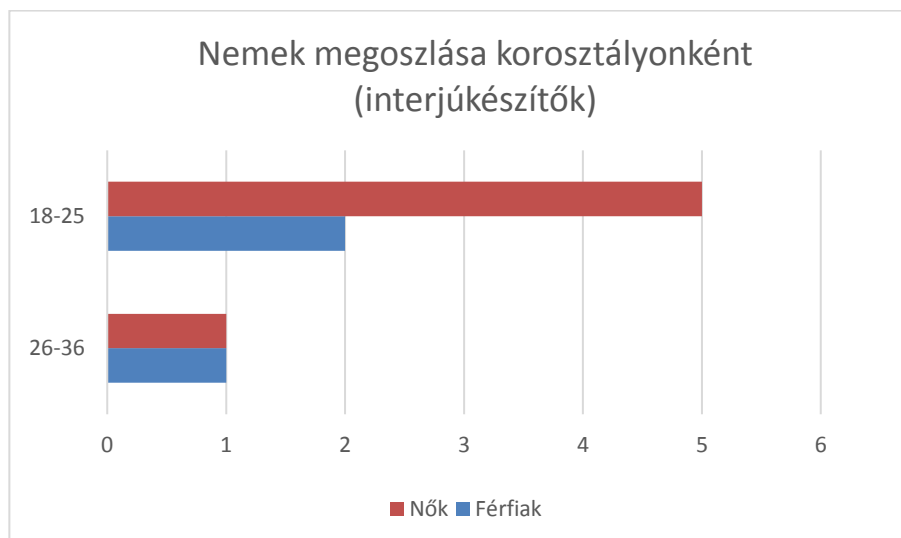
2. GENERÁCIÓK KÖZÖTTI KOMMUNIKÁCIÓ AZ ÉLETÚT INTERJÚK TÜKRÉBEN

A projekt az idősök és fiatalok egymáshoz való közelebb kerülését támogatta beszélgetésekkel. A kommunikációs különbségek jól megfigyelhetők voltak a két generáció között. A legtöbb esetben a szépkorú interjúalanyok a veteránok vagy más néven az építők (–1946) és a baby boomerek (1946–1964) generációját képviselték. Az interjúk során 16 szépkorú válaszolt a hallgatók kérdéseire, a válaszadók kora 65 és 102 éves kor között volt. Tizenegy hölgy és öt úr adott interjút. Az arányokat a következő ábra mutatja.

2. ábra
Nemek megoszlása korosztályonként

Az interjúkészítők a legtöbb esetben az Y generációból (1980–1994) származó hallgatók voltak, összesen kilencen vettek részt a programban. Nem és kor szerinti megoszlásukat az alábbi ábra mutatja.

3. ábra
Nemek megoszlása korosztályonként (interjúkészítők)

Az idősebb és a fiatalabb generációk között számos különbség fedezhető fel: a mai rohanó, beszélgetésre, egymásra egyre kevesebb időt fordító életmódot nem értik és rosszalják az idősebb generáció képviselői, a két generáció szóhasználata különböző, kevesebb szólásmondatot használnak a fiatalok, teljesen más az értékrendjük. A kommunikációból kiinduló és kommunikációra ható, azt jelentősen befolyásoló tényezők szorosan összekapcsolódnak. A különböző generációk képviselői másképp gondolkodnak, és emiatt máshogy beszélnek, valamint máshogy beszélnek, és emiatt másképp gondolkodnak.

Ám a kommunikációban megmutatkozó különbségek dacára is különleges, kedves, barátságos, nyitott beszélgetések jöttek létre. A hallgatók több esetben betekintést nyerhettek az idősök életébe, akik megmutatták elismeréseiket, sikereiket, büszkeségeiket. A beszélgetések gyakran kötetlen formában, diktafon nélkül folytatódtak, ami a projekt igazi sikerét mutatja.

ÖSSZEGZÉS

„A Szikra Alapítvány kiemelt célja a társadalmilag hasznos kezdeményezések támogatása, amelyek közül a generációk egymásra találásának segítségét, intergenerációs párbeszéd elmélyülését helyeztük középpontba” (GARBÓCZY–PAPP–SZELE 2016: 3). Az *Életút interjúk* kötet előszavából származó idézetben megjelölt célkitűzés a program folyamán sikeresen megvalósult, az építők és a baby boomerek, valamint az Y generáció sikeresen egymásra talált. Közös munkájuk, az interjúk eredményét olvashatjuk az említett kötetben. Fontos támogatni az ilyen projekteket, nyitottnak lenni az idősök élettapasztalataira, mert az intergenerációs kommunikáció lendítheti előre a fiatalokat és időseket egyaránt.

IRODALOM

GARBÓCZY Levente–PAPP Mónika–SZELE Zsolt (szerk.) 2016. *Életút interjúk*. Miskolc: Pasz-szer 2000.